دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه استان‌های خراسان ۲۰۴

دوشنبه/۲۵دی ماه ۱۳۹۶/ ۲۷ ربیع الثانی ۱۴۳۹

۱۵ژانویه۲۰۱۸/ سال شانزدهم/شماره ۴۲۴۲ / ۴ صفحه / ضمیمه رایگان

نوین زعفران

saffron@novinsaffron.com

novinsaffronco

novinsaffronco

0912 33 11 700

تسهیل ارتباط بین کارفرمایان و پیمانکاران با هدف توسعه بازارها

صفحه ۴

«دنیای اقتصاد» وضعیت بخش معدن و ظرفیت‌های مغفول‌مانده صنایع معدنی خراسان رضوی را بررسی می کند

مکافات اکتشاف

دنیای اقتصاد- خراسان رضوی با بیش از ۸۳۰ معدن فعال یکی از استان‌های معدنی کشور است که از ظرفیت بالایی برخوردار بوده و ذخایر فراوان سنگ آهن و دیگر فلزات ارزشمند را در خود جای داده است. فیروزه نیشابور و سنگ آهن سنگان خواف از معروف‌ترین معادن این استان به شمار می‌رود. کرومیت، مس، طلا و منگنز از گروه معادن فلزی، سیلیس از گروه خاک‌های صنعتی، مرمر و گرانیت از سنگ‌های نما و ساختمانی نیز از دیگر عناصر معدنی استخراجی از خراسان رضوی است. براساس آمار سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی؛ در ۶ ماهه امسال حدود ۸۴۵ فقره پروانه بهره‌برداری در بخش معدن صادر شده و ذخیره کل آنها بالغ بر ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تن و اشتغال بالای ۹ هزار نفر است که در شرایط زمانی مختلف ممکن است افزایش یا کاهش داشته باشد. اما طبق گفته کارشناسان، معادن در حال بهره‌برداری تنها بخش کوچکی از ظرفیت‌های معدنی این استان بوده و بخش قابل توجهی از ظرفیت‌های بالقوه هنوز شناسایی، اکتشاف و یا به بهره‌برداری نرسیده است.

صفحه ۳

گزارشی از پیامدهای مسدود شدن تلگرام

فیلتر راه‌حل نبود

صفحه ۲

یادداشت

نحوه بهره‌مندی شهروندان از منابع توزیع مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها

رضا نصر اصفهانی - بخش دوم*

●نگاهی به ساختار درآمد شهرداری‌ها در ایران

وجود ساختار نامناسب درآمدی برای شهرداری‌ها در ایران معضلات اقتصادی زیادی برای شهروندان ایجاد کرده است. عمده مشکلات تامین مالی شهرداری‌ها ساختاری است، به این معنی که از ابتدای بوجود آمدن این نهاد در ایران بدون توجه به ادبیات نظری علم اقتصاد منابع درآمدی برای شهرداری‌ها تعریف نشده است و این معضل همچنان وجود دارد. در بررسی‌های انجام شده ایجاد درآمدهای مناسب (پایدار) به عنوان راهکار اجتناب‌ناپذیر برای این موضوع بیان شده است.

سابقه تخصیص قسمتی از مالیات بر ارزش افزوده به شهرداری‌ها به مراحل نهایی تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده در مجلس شورای اسلامی بازمی گردد. با تلاش بسیاری از طرف مدیریت شهر برای تخصیص قسمتی از عواید به شهرداری و همچنین با توجه به جایگزین این قانون به جای قانون تجمیع عوارض موضوع در کمیسیون‌های تخصصی مجلس طرح شد. در نهایت قانون گذار در مواد ۳۸ و ۳۹ قانون منابعی را برای کمک به بهبود وضعیت درآمدی شهرداری‌ها به تصویب رساند. گفتنی است که در حال حاضر عمده درآمد شهرداری را عوارض غیر مستمری چون ارزش افزوده تراکم، تغییر کاربری اراضی و... تشکیل می‌دهد، از منظر اقتصادی مشکلات زیادی را برای اقتصاد شهرها به‌وجود آورده و در نوسانات اقتصادی شهرداری را برای تأمین مالی اجرای پروژه‌های عمرانی با مشکل مواجه می کند.

ادامه درصفحه ۳

استاندار اعلام کرد

تحقق توسعه متوازن خراسان رضوی با ایجاد اشتغال در روستاها

صفحه ۲

لزوم جلوگیری از هدر رفت آب

۷۷ درصد ذخایر سدهای خراسان رضوی خالی است

همین صفحه

به منظور برخورد با عوامل تشدید کننده آلودگی هوا صورت خواهد گرفت

راه‌اندازی سامانه ثبت تخلفات زیست‌محیطی از سوی شهروندان

همین صفحه

به منظور برخورد با عوامل تشدید کننده آلودگی هوا صورت خواهد گرفت؛

راه‌اندازی سامانه ثبت تخلفات زیست‌محیطی از سوی شهروندان

دنیای اقتصاد-مدیر اجرایی مرکز پایش آلاینده‌های زیست‌محیطی مشهد گفت: در حال ایجاد زیرساخت برای راه‌اندازی سامانه ثبت تخلفات زیست محیطی از سوی شهروندان خبر داد.

رضا اسماعیلی در خصوص کیفیت هوای مشهد بیان کرد: متاسفانه طی ۴ روز گذشته هوای شهر مشهد کیفیت مناسبی نداشت که این وضعیت در روزهای پنجشنبه و جمعه از لحاظ بار آلودگی بدتر شد.

وی افزود: با توجه به این مهم روز شنبه مدارس تعطیل و ادارات دولتی با دو ساعت تاخیر آغاز به کار کرد که این مهم سبب کاهش آلاینده‌ها و ثبت وضعیت سالم برای هوای مشهد شد. مدیر اجرایی مرکز پایش آلاینده‌های زیست‌محیطی مشهد گفت: با این حال امروز برخی از ایستگاه‌ها شامل ایستگاه آوینی، خیام شاملی، چمن و بولوار شهید کریمی ناسالم برای گروه‌های حساس است.

اسماعیلی تصریح کرد: شهروندان نقش بسیار مهمی در کاهش آلاینده‌ها دارند لذا اگر خود شهروندان رعایت کنند و کمتر از خودروهای تک سرنشین استفاده کنند قطعا شاهد کاهش آلودگی هوا خواهیم بود.

وی با بیان اینکه دودزا بودن خودرو تخلف محسوب می‌شود، خاطرنشان کرد: در حال حاضر گشت‌های کنترل آلاینده‌های زیست محیطی با خودروهای دودزا برخورد می کنند اما در حال ایجاد زیرساخت‌ها برای راه‌اندازی سامانه‌ای برای ثبت تخلفات زیست محیطی از جمله خودروهای دودزا توسط شهروندان هستیم. مدیر اجرایی مرکز پایش آلاینده‌های زیست محیطی مشهد در خصوص عوامل آلودگی هوا گفت: یکی از اصلی‌ترین علل آلودگی هوا در شهرها حمل و نقل و خودروها است که مدیریت آن به راحتی بیان کردن آن نیست. وی اضافه کرد: همچنین در کنار ناوگان حمل و نقل فرسوده متاسفانه سوخت استاندارد ی نیز در شهر مشهد وجود ندارد که این خود مزید بر افزایش آلودگی هوا است. مدیر اجرایی مرکز پایش آلاینده‌های زیست محیطی مشهد با بیان اینکه شرایط هواشناسی نیز آلودگی هوا را تشدید می کند، ادامه داد: زمانی که پدیده وارونگی هوا اتفاق می افتد سبب انباشت آلودگی می شود که این رخداد آلودگی هوا را به دنبال دارد.

لزوم جلوگیری از هدر رفت آب

۷۷ درصد ذخایر سدهای خراسان رضوی خالی است

دنیای اقتصاد- مدیر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: هم‌اینک ۲۳ درصد از حجم کلی مخازن سدها در این استان آب دارد و ۷۷ درصد آن خالی است.

به گزارش ایرنا، رضا نوروززاده حجم کنونی ذخیره آب پشت سدهای خراسان رضوی را ۳۵۸۱ میلیون مترمکعب اعلام و بیان کرد: حجم موجود آب در مخازن سدهای این استان کاهش محسوسی نسبت به مدت مشابه پارسال ندارد. وی افزود: از ابتدای سال آبی جاری (اول مهر) تاکنون ۱۵ میلیون مترمکعب آب وارد مخازن سدها در خراسان رضوی شده است.

مدیر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی مجموع ظرفیت ذخیره سدهای بزرگ و در حال بهره‌برداری استان را یک میلیارد و ۵۱۲ میلیون مترمکعب اعلام و بیان کرد: یک میلیارد و ۱۲۵ میلیون مترمکعب از این مقدار مربوط به سد دوستی، مشترک بین ایران و ترکمنستان است. وی ادامه داد: حجم کنونی ذخیره آب پشت سد دوستی ۲۶۵ میلیون مترمکعب است که نسبت به مدت مشابه پارسال تغییر چندانی نداشته است. نوروززاده گفت: گرچه میزان بارندگی طی امسال نسبت به مدت پارسال کاهش داشته اما بخاطر سیلاب‌هایی که در نیمه شمالی خراسان رضوی رخ داد در مجموع حجم ذخیره آب سدهای خراسان رضوی نسبت به پارسال کمتر نشده است. خراسان رضوی با مدیریت شرکت آب منطقه‌ای دارای ۳۲ سد در حال بهره‌برداری در شهرستانهای تربت حیدریه، قوچان، مشهد، خواف، درگز، سبزوار، تایباد، تربت جام، چناران، نیشابور، کلات و فریمان است. بر اساس مطالعات انجام شده کسری آب استان ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار نفری خراسان رضوی در افق سال ۱۴۲۰ بیش از شش هزار و ۲۰۰ لیتر در ثانیه خواهد بود. حجم تولید سالانه آب در خراسان رضوی ۱۴۰ میلیون مترمکعب و میزان مصرف آن ۱۱۰ میلیون مترمکعب است.

فرش مشهد

فرش مشهد، فرش برتر

www.MASHADCARPET.com

إنا لله و إنا إليه راجعون

ای ز هجرانت زمین و آسمان بگریسته
دل میان خون نشسته عقل و جان بگریسته

هنوز هم هجرت غم‌انگیز مدیر عامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد شادروان مهندس محسن بحرینی به دیار باقی در باورمان نمی گنجد، اما چه میتوان کرد که تقدیر الهی را جز تسلیم، چاره نیست.

این مصیبت را به خانواده و دوستان آن عزیز سفر کرده به ویژه مجموعه شهرداری مشهد، شورای شهر، جامعه فعالان سیاسی و اصلاح طلبان خراسان تسلیت می گوییم.

دنیای اقتصاد- سرپرستی خراسان رضوی

هوالباقی

«و صابران را بشارت دهد، آنها که چون مصیبتی به آنان برسد، گویند: از اوئیم و به او بازمی‌گردیم»

سوره مبارکه بقره

همکار عزیزمان

جناب آقای محمد عسگری

از اینکه در غم درگذشت پدری مهربان به سوگ نشسته‌اید، اندوهگین شدیم. ضمن عرض تسلیت به شما و خانواده محترمتان، برای ایشان رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

همکاران شما در

تحریریه دنیای اقتصاد در مشهد

یادداشت

فیلترینگ کورسوهای امید

الیاس علی‌پور*

چندی پیش در توصیف مصائب کارآفرینی در ایران و راهکارهای برون رفت از بحران موجود، بحثی را با عنوان «کارآفرینی در سرزمین ریزگردها» ارائه کردم. وجه تسمیه نشست، ناشی از نگاه بنده به بستر، ساختار و اتمسفر کنونی فضای کسب‌وکار بود. در آن جلسه تشریح کردم که سرزمین ریزگردها مشخصاتی دارد که قابل تامل، تحلیل و اصلاح است. اول اینکه در حضور ریزگردها، چشم‌انداز پیش رو، نقاط نزدیک است و شرایط اجازه نمی‌دهد نقاط دورتر دیده شود، لذا مشاهده تهدیدها و فرصتهای آتی بسیار سخت است و بالطبع برنامه‌ریزی و ترسیم چشم‌انداز بلندمدت رویاپردازانه خواهد بود. دوم اینکه ریزگردها، در نگاه اول ناشی از جبر جغرافیایی است، اما در نگاه عمیق‌تر، ناشی از سوء مدیریت است.

سوم اینکه این تهدید اولین و آخرین تهدید نیست و احتمالا سوء مدیریت در کنترل این معضل، موجب رزونانس (تشدید) معضلات موجود و خلق تهدیدهای قابل پیش‌بینی و غیرقابل پیش‌بینی دیگر می‌گردد. با این مقدمه، قصد دارم از نگاه کارآفرینانه، به برخی آثار تصمیم اخیر شورای امنیت کشور مبنی بر فیلترینگ (مسدودسازی) شبکه اجتماعی تلگرام بپردازم. از آنجا که تحلیل مبتنی بر داده‌های آماری، در کشورهایی که آمار به لحاظ استقلال نهادی، شفافیت، گردش آزاد اطلاعات، کمبود سازمان‌های خصوصی فعال در حوزه پژوهش‌های آماری، محدودیت کمی و کیفی گزارش‌های آماری و... دشوار است، لذا به نظر می‌رسد خسارت‌های تخمین‌زده شده بر مبنای داده‌ها و اطلاعات موجود چندان قابل استناد نیست. اما آنچه مشخص است بر اساس اعلام پاول دوروف (مدیر تلگرام)، تعداد کاربران این نرم‌افزار در ایران حدودا ۴۰ میلیون نفر است که در این آمار باید به این نکته توجه کرد که برخی افراد چند حساب کاربری با شماره‌های مختلف دارند. با عنایت به توضیحات فوق، حداقل نتیجه‌ای که می‌توان گرفت این است که تلگرام یک شبکه اجتماعی با ضریب نفوذ بالاست که فرصت‌هایی بدیع را در فضای کسب‌وکار ایجاد کرده است. آنچه در روزهای اخیر بیشتر به آن پرداخته شده، تاثیر مسدودسازی تلگرام بر جریان درآمد کسب‌وکارهایی است که از این طریق محصولات یا خدمات خود را عرضه می‌کنند. اعداد و ارقامی هم به صورت سرانگشتی تخمین‌زده می‌شود و ضرر و زیان ریالی با تقریب غیر قابل استنادی ارائه می‌گردد.

فارغ از تخمین‌های ریالی انجام شده، شایسته است از نگاهی جامع‌تر آثار فیلترینگ اخیر را بر عموم کسب‌وکارهایی که از این ابزار در ابعاد مختلف بهره می‌برند بررسی کنیم.

بسیاری از سازمانهای دولتی، خصوصی و کسب‌وکارهای بزرگ و کوچک، با توجه به فراگیر شدن استفاده از تلگرام، کانال تلگرامی را اولویت نخست اطلاع‌رسانی به مخاطب هدف قرار داده‌اند. همانطور که می‌دانید جذب و ساماندهی مخاطب هدف، تولید محتوا، آنالیز رفتار مخاطب و... همگی فرآیندهایی است که مدتهاست کانالهای تلگرامی برای آن بودجه، انرژی و زمان صرف می‌کنند، لذا مسدودسازی یا محدودسازی این بستر، زیان قابل توجهی به فرآیند ارتباطی میان سازمانها و کسب‌وکارها با مخاطبانشان وارد خواهد کرد.

از بعدی دیگر، با توجه به فرصتهای تکنولوژیک و دسترسی عمومی به تلگرام، این ابزار مدتهاست تبدیل به یک ابزار ارزشمند برای بهبود ارتباطات در فرآیندهای زنجیره تامین بنگاه‌ها شده است. بسیاری از تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان، تامین‌کنندگان، فروشندگان و مشتریان از این نرم‌افزار برای تامین نیازهای کسب‌وکار و زندگی خود بهره می‌برند که ایجاد مانع در این مسیر ارتباطی، ایشان را در انجام امور روزانه دچار مشکل کرده است. از منظری دیگر، با توجه به تسهیل در دسترسی و صرفه‌جویی در زمان، انرژی و هزینه، بسیاری از تامین‌کنندگان تلگرام را یکی از ابزارهای اصلی کانال توزیع خود قرار داده‌اند.

وجه دیگر خسارتی است که به منابع اصلی و ارزش پیشنهادی کسب‌وکارها وارد شده است. بسیاری از کسب‌وکارها، بودجه و نفر-ساعت زیادی را صرف افزایش اثربخشی کانال و گروه خود کرده‌اند تا از طریق خلق و توسعه منابع معنوی خویش (اعم از: حق نشر، برند، داده‌ها و محتوا)، تولید ارزش کنند و مسدودسازی تلگرام خسارت جبران‌ناپذیری به آنها وارد کرده است. برخی کسب‌وکارها که ارزش پیشنهادی‌شان در تبلیغات تلگرامی، در دسترس بودن، صرفه‌جویی در زمان و انرژی، کاهش هزینه، عمومیت، طبقه‌بندی مخاطبان، تکیه بر برند و... بوده است، در شرایط حاضر با افول ارزشها و سردرگمی از پیش‌بینی شرایط آتی مواجه شده‌اند. از منظر دیگر، قابلیتهای تلگرام صاحبان کسب‌وکار و مشتریان را به سمت مدیریت هزینه‌ها سوق داده است. در شرایط کنونی اقتصاد ایران که مدیریت هزینه از مهمترین ارکان توفیق اقتصادی است، ارتباطات تلگرامی، ابزاری برای کاهش هزینه‌ها شده است. کاهش هزینه تماسها، هزینه‌های ایاب ذهاب، هزینه ارسال اسناد، اطلاعات و گزارشها و... گوشه‌ای از مزایای تلگرام برای کاربران اقتصادی است. شواهد نشان می‌دهد بنگاههای زیادی که فعالیتشان محدود به فضای مجازی نیست، از تلگرام برای کاهش هزینه مبادله بهره گرفته‌اند و محدودیتهای اخیر، هزینه مبادله آنها را افزایش خواهد داد.

با این تفاصیل، زیان حاصل از مسدودسازی تلگرام، فراتر از خسارت ریالی ناشی از باریک‌سازی جریان درآمد کسب‌وکارهای مجازی است و از وجوه مختلف، فضای کسب‌وکار را متاثر کرده است. منتقدان تلگرام معتقدند ابزارها و نرم‌افزارهای جایگزین می‌توانند اثربخشی تلگرام را داشته باشند و آلترناتیوهایی مانند ایمیل، پیام‌رسان‌های داخلی و... قابلیت جایگزینی دارند، اما بعید به نظر می‌رسد کاربران تلگرام با توجه به بهره‌مندی این نرم‌افزار از بستر امن و کدگذاری شده، سرورهای قوی، به‌روزرسانی مستمر، اعتبار جهانی، پایداری، سرعت، کیفیت و دغدغه‌های حریم خصوصی، به راحتی به نرم‌افزار دیگری اعتماد کنند و جایگزین پیشنهادی بتواند این چنین فراگیر شود. علاوه بر این، زمان قابل توجهی باید بگذرد تا نرم‌افزاری دیگر، تا این حد فراگیر شود. بدین ترتیب باید دید در حالی که مسدودسازی تلگرام، بقای کسب‌وکارهای فعال را تهدید می‌کند، رئیس جمهور محترم که هنگام معرفی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات اظهار کرد: «سال گذشته فضای مجازی ۱۰۰ هزار شغل ایجاد کرده است، از آقای جهرمی خواستیم سالانه حدود ۳۰۰ هزار نفر اشتغال ایجاد کند.» چگونه می‌خواهد گفتارش را عملی کند.

*کارآفرین جوان نمونه ملی در حوزه فناوری در سال ۹۲

گزارشی از پیامدهای مسدود شدن تلگرام

فیلتر راه‌حل نبود

ضحی زردکانلو
■ خبرنگار

دنیای اقتصاد- پس از چند روز بالاخره تلگرام رفع فیلتر شد. اما این فیلترینگ چه تبعاتی را در پی داشت؟ تعداد زیادی از کسب‌وکارهای اینترنتی امنیت شغلی خود را در خطر دیدند به گونه‌ای که ادامه این روند علیرغم به کارگیری فیلترشکن‌ها ممکن بود منجر به بیکاری جماعت بسیاری شود. فیلترشکن‌ها نیز که نقش ثابتی در تلفنهای همراه بازی می‌کردند آنقدر زمان داشتند که علاوه بر تلگرام پنجره‌های دیگری را هم به روی کاربران بگشایند! از همه مهمتر چه کسی می‌داند تلگرام و سایر نرم‌افزارهای ارتباطی دیگر فیلتر نخواهد شد؟ پس می‌توان گفت واهمه و نگرانی همچنان وجود دارد. طی روزهای گذشته جمعی از فعالان فضای مجازی نامه سرگشاده‌ای به اعضای شورای عالی فضای مجازی ارسال کردند و خواستار رفع فیلتر تلگرام شدند که ممکن است این نامه در رفع فیلتر تلگرام موثر بوده باشد. در این نامه آمار و ارقام درخور توجهی منتشر شده که حاکی از آن است: «۲۸ هزار و ۶۸۸ کسب و کار اینترنتی فقط در مردادماه امسال در کشور شکل گرفته است»، «بیش از ۴۰ میلیون نفر در کشور مخاطب تلگرام هستند»، «بیش از ۸۰ درصد مخاطبان تلگرام در دنیا را ایرانی‌ها تشکیل داده‌اند.»، «بیش از ۵۸۶ هزار کانال در تلگرام در کشور داریم که ۲۰ هزار کانال آن بالای ۵ هزار نفر عضو هستند»، «روزانه ۳ میلیون مطلب در تلگرام منتشر می‌شود که ۸۸ درصد تولیدی و ۱۲ درصد بازنشر است.»، «براساس آمار شورای عالی فضای مجازی ۵۴/۲ درصد از ایرانیان از تلگرام استفاده مفید می‌کنند»، «به طور میانگین هر ایرانی در ۱۸ کانال تلگرامی عضویت دارد» و... اینها و هزار آمار و رقم دیگر که بر اهمیت این شبکه پیام‌رسان تاکید دارد، گواه این است که کوچکترین تصمیم‌گیری در خصوص آن، جامعه هدف زیادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در بخش دیگری از این نامه می‌خوانیم: تداوم اجرای فیلترینگ تلگرام با توجه به پرطرفدار بودن این پیام‌رسان و اشتغال‌زایی که در وضعیت نامناسب اقتصادی کشور ایجاد کرده است، فعالان این حوزه را نگران کرده است. در پایان این نامه نیز با ذکر ۱۷ دلیل نوشته‌اند که چگونه فیلترینگ تلگرام می‌تواند به ضرر اقتصاد کشور باشد.

● **نمی‌توان از هم‌سویی با دنیای مدرن فرار کرد**

چندی است اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان خراسان رضوی به عنوان بزرگترین تشکل اقتصادی بخش خصوصی در صدد همکاری و تعامل با کسب و کارهای اینترنتی (استارت آپها) است که هفته گذشته در این زمینه در همین ویژه‌نامه گزارشی منتشر شد. عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی با انتقاد از فیلترهای اخیر می‌گوید: واقعیت اشتغال در جامعه ما این است که با تعداد زیادی تحصیل کرده بیکار که روزبه‌روز تعدادشان بیشتر می‌شود، مواجه هستیم و ایجاد اشتغال در واحدهای صنعتی، کشاورزی و تولیدی، سرمایه‌گذاری‌های بسیاری می‌طلبد. در شرایط کنونی کشور نیز نه سرمایه‌های داخلی این کفاف را می‌دهد و نه فضای موجود فضای مناسبی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی است.

محمود سیادت با تاکید بر اهمیت رونق فضای مجازی ادامه می‌دهد: پیشرفت و هم‌سویی با دنیای مدرن، واقعیتی است که نمی‌شود از آن فرار کرد و محدودیت و ممنوعیت نیز در شرایطی که ده‌ها هزار نفر از این راه امرار معاش می‌کنند علاج کار نیست، چرا که بسیاری از گروه‌های تخصصی، علمی اقتصادی و اجتماعی در آن فعالیت می‌کنند.

وی تصریح می‌کند: اینکه ما بیایم کل صورت مساله را پاک کنیم و فکر کنیم مشکل را حل کرده‌ایم کار درستی نیست، نتیجه این کار باز می‌تواند آسیب اجتماعی دیگری را رقم بزند. سیادت خاطرنشان می‌کند: من باور دارم این اتفاقات خواست دولت نیست اما نمی‌گویم که خواست بخشهایی از حاکمیت هم نیست، چرا که فقط چند روز قبل از این واقعه آقای رئیس جمهور صراحتا اعلام کردند که از وزیر ارتباطات می‌خواهم دستش را روی دکمه فیلتر تلگرام نگذارد و محدودیت در اینترنت ایجاد نکند. اما متاسفانه کسانی که به دنبال محدود کردن کشور هستند از این فرصتها استفاده می‌کنند که به نظر می‌رسد این راه درستی نیست و باید به خواست مردم و جوانها توجه و باب گفت‌وگوی ملی را باز کرد و پیام روشنی را درباره تصحیح برخی امور به مردم داد که این اثربخش‌تر از ایجاد محدودیت است. وی از اینترنت به عنوان یکی از بهترین فرصتهای ایجاد اشتغال در آینده یاد می‌کند و می‌گوید: یادمان نرود که ما یک زمانی با فیلم ویدیو هم مقابله کردیم و اثراتش را دیدیم. ما باید برنامه رسانه ملی را بر اساس نیاز امروز و اعتدال و انعطاف مدیریت و فضای مجازی را به مکانی امن برای کسب و کار تبدیل کنیم.

● **رودخانه مسیر خودش را پیدا می‌کند**

سخنان یکی از اعضای انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی نیز که به عنوان تشکلی فعال در امر کارآفرینی و اشتغال شناخته شده قابل توجه است.

احمد اثنی عشری، یکی از اعضای هیات رئیسه این انجمن می‌گوید: رودخانه مسیر خودش را پیدا می‌کند، تلگرام و فضای مجازی نیز علیرغم فیلترشدن مسیر خودشان را پیدا خواهند کرد کما اینکه در یکی دو ماه گذشته نصب فیلترشکن به میزان بسیار زیادی انجام شد. وی معتقد است ما مردم باید خود وقت‌مان را تنظیم کنیم تا درگیر این مسائل نشویم؛ هر چقدر رشد فکری ما بالا برود و بتوانیم در این مسائل قضاوت درستی داشته باشیم، اجازه نخواهیم داد که فیلترینگ در کسب اطلاعات، رفتار و روحیه ما تاثیر بگذارد.

اثنی عشری تصریح می‌کند: در هر حال فیلترینگ ره به جایی نخواهد برد. امروزه خیلی از کسب و کارها از طریق رسانه‌ها ایجاد شده‌اند و حذف این فضا نتیجه‌ای جز بیکاری ندارد. بخشی از تبلیغات و مارکتینگ شرکتها که از طریق رسانه‌های مجازی انجام می‌شود ممکن است آسیب ببینند، چرا که اصولا فضای مجازی فرصتی است تا افراد با هزینه کمتر محصولات خود را معرفی کنند.

وی خاطرنشان می‌کند: اگر ما بخواهیم خود را با کسب و کار جهانی وفق دهیم و با اتفاقات دنیا هماهنگ باشیم، چاره‌ای نداریم که به این مسائل توجه کنیم. ما با روند جهانی شدن نمی‌توانیم مقاومت کنیم. حتی در زمینهٔ آموزش و پرورش رسانه‌ها خیلی می‌توانند موثر باشند. کسب و کار سنتی به تنهایی پاسخگو نیست و با شیوهٔ سنتی نمی‌توان زندگی کرد.

● **نمودار استفاده از تلگرام در بین کانالهای فارسی زبان**

کانال تلگرام اخبار مشهد نیز که یکی از پربازدیدترین کانالهای تلگرامی است، با انتشار نموداری فیلتر شدن تلگرام را به‌نوعی بی‌تاثیر دانسته و در توضیح آن نوشته: علی‌رغم فیلتر شدن تلگرام، تعداد کانال‌ها با همان نرخ قبلی رشد داشته، تعداد پیام‌ها و مجموع بازدیدها ابتدا کاهشی حدود ۴۰ درصدی داشته اما رفته رفته روند افزایشی به‌خود گرفته‌اند.

استاندار خراسان رضوی اعلام کرد:

تحقق توسعه متوازن استان با ایجاد اشتغال در روستاها

دنیای اقتصاد- استاندار خراسان رضوی گفت: ایجاد اشتغال در روستاها موجب توسعه متوازن استان می‌شود.

به گزارش مهر، علیرضا رشیدیان در جلسه کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری خراسان رضوی اظهار کرد: خوشبختانه با پیگیری‌های انجام شده ۲۴۰ میلیارد تومان یارانه سود تسهیلات توسعه شاخصهای اقتصادی به منظور اعطای تسهیلات ارزان‌قیمت در اختیار استان قرار گرفته است. وی افزود: سهمیه ایجاد اشتغال خراسان رضوی برای سال جاری ۱۶۰ هزار نفر تعیین شده که متناسب با ظرفیت شهرستانها توسط دستگاههای مختلف باید محقق شود که خوشبختانه تاکنون ۸۱ هزار شغال از این تعداد ایجاد شده است.

استاندار خراسان رضوی گفت: آمار جویندگان کار در خراسان رضوی براساس برآوردها ۳۲۰ هزار نفر است که سال گذشته ۹۶ هزار و ۷۰۰ فرصت شغلی ایجاد شد. دلیل اینکه همچنان در خانواده‌ها دغدغه اشتغال بوده این است که ۴۸ درصد جویندگان کار استان، دانش‌آموختگان دانشگاهی هستند و بیکاری آنان در جامعه بیشتر احساس می‌شود. رشیدیان خاطرنشان کرد: باید محور اشتغال برای توسعه متوازن به سمت مناطق محروم و روستایی خراسان رضوی باشد .خوشبختانه طی چند سال گذشته به دلیل توجه به روستاها نرخ جمعیت روستایی در خراسان رضوی رشد داشته است. وی گفت: پایین‌ترین رقم سود تسهیلات حوزه اشتغال برای مناطق روستایی و مرزی با ۷,۴ درصد است، باید در ماههای باقیمانده تا انتهای سال در این راستا بسیج همه‌جانبه داشته باشند تا براساس ظرفیت‌های تعیین شده، استان از تسهیلات مربوطه به ویژه حوزه کشاورزی و روستایی و عشایری استفاده مطلوب شود.

قیمت نان به کیفیت آن هیچ ارتباطی ندارد

دنیای اقتصاد- معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با بیان اینکه قیمت نان به کیفیت آن هیچ ارتباطی ندارد، گفت: با استفاده از آردهای سبوس بالا در نانوایی‌ها برخورد کردیم.

به گزارش فارس، علی باخرد بیان اینکه قیمت نان به کیفیت آن هیچ ارتباطی ندارد، اظهار کرد: هیچ نانوایی حق ندارد، بگوید که به دلیل اینکه قیمت نان من پایین بوده، به همین علت، کیفیت نان هم پایین است.

وی افزود: اگر نانوایی با قیمت پایین نمی‌تواند کار کند، کار نکند، اما نمی‌تواند نان بی کیفیت به مردم بدهد و بگوید چون قیمتی که عرضه کرده‌ام، پایین است، به همین دلیل کیفیت هم پایین است، ما اصلا چنین بحثی را قبول نمی‌کنیم.

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی بیان کرد: چه قیمت نان بالا باشد و چه پایین، اگر کیفیت نان در حد قابل قبولی نباشد، ما با آن به عنوان تقلب برخورد می‌کنیم، کما اینکه این کار را هم انجام می‌دهیم.

باخرد ادامه داد: نمونه آن در استفاده از آردهای سبوس بالا در نان‌هایی که مورد وثوق مردم است، برای مثال در نان سنگک باید حتما از آرد ۱۲ درصد سبوس استفاده کنند، یعنی باید تنها ۱۲ درصد از این گندم سبوس گیری شده باشد، بعضی نانوایی‌ها با آرد ۱۸ درصد و ۲۱ درصد تولید می‌کنند که برای دستگاه گوارش مضر است و بیماری‌هایی مانند دیابت را هم به دنبال دارد.

وی با بیان اینکه در اولین قدم با استفاده از آردهای سبوس بالا در نانوایی‌ها برخورد کردیم، گفت: این نظارت را از کارخانه‌های آرد شروع کردیم و گفتیم، شما بر اساس دستورالعمل‌های بهداشتی و استانداردسازی نانوایی‌ها حق ندارند آرد نامرغوب را از نظر میزان سبوس تهیه کنید.

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی اضافه کرد: مرغوبیت آرد جدا از گلاتنی که دارد یک بخشی از آن به مقدار سبوسی که از آرد گرفته می‌شود، بستگی دارد که به سمت آرد شیرینی می‌رود.

باخرد با اشاره به اینکه خوشبختانه برخورد خوبی در این رابطه در اداره تعزیرات به عنوان تقلب صورت گرفت، افزود: اداره بهداشت نیز هیچ کدام از آنها را تایید نکرد، اداره استاندارد هم به کارخانه‌های آردسازی ورود پیدا کرد و در حال حاضر قریب به اتفاق آردی که مصرف می‌شود، آرد استاندارد است.

قصه تکراری اعتراض مالباختگان در مشهد

دنیای اقتصاد- مالباختگان موسسه مالی و اعتباری کاسپین صبح شنبه ۲۳ دیماه دست به اعتراض زدند.

به گزارش تابناک رضوی؛ مالباختگان موسسه مالی و اعتباری کاسپین بدر توس صبح شنبه ۲۳ دیماه مقابل ساختمان مرکزی این موسسه واقع در خیابان خیام دست به اعتراض زدند. مالباختگان این موسسه با داشتن بنرهایی در دست نسبت به از دست دادن پول خود طی سه سال اخیر اعتراض داشته و خواستار رسیدگی شدند. این اعتراضات برای چندمین بار در مشهد طی ماه‌های اخیر رخ داده است.

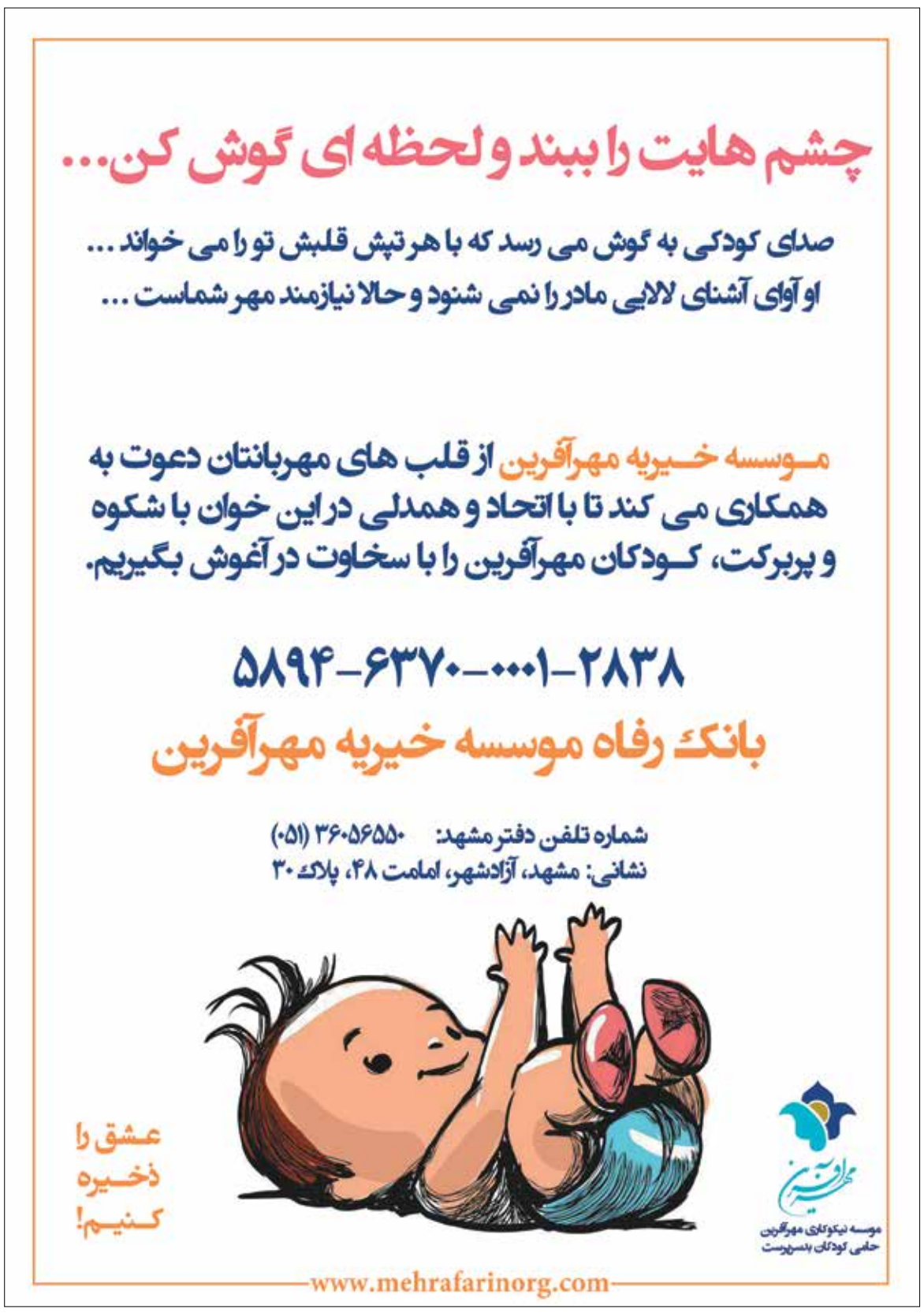

«دنیای اقتصاد» وضعیت بخش معدن و ظرفیت‌های مغفول‌مانده صنایع معدنی خراسان رضوی را بررسی می‌کند

مکافات اکتشاف

زهرا صفدری
■ خبرنگار

دنیای اقتصاد- خراسان رضوی با بیش از ۸۳۰ معدن فعال یکی از استان‌های معدنی کشور است که از ظرفیت بالایی برخوردار بوده و ذخایر فراوان سنگ آهن و دیگر فلزات ارزشمند را در خود جای داده است. فیروزه نیشابور و سنگ آهن سنگان خواف از معروف ترین معادن این استان به شمار می‌رود. کرومیت، مس، طلا و منگنز از گروه معادن فلزی، سیلیس از گروه خاک‌های صنعتی، مرمر و گرانیت از سنگ‌های نما و ساختمانی نیز از دیگر عناصر معدنی استخراجی از خراسان رضوی است. براساس آمار سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی؛ در ۶ ماهه امسال حدود ۸۴۵ فقره پروانه بهره‌برداری در بخش معدن صادر شده و ذخیره کل آنها بالغ بر ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تن و اشتغال بالای ۹ هزار نفر است که در شرایط زمانی مختلف ممکن است افزایش یا کاهش داشته باشد. اما طبق گفته کارشناسان، معادن در حال بهره‌برداری تنها بخش کوچکی از ظرفیت‌های معدنی این استان بوده و بخش قابل توجهی از ظرفیت‌های بالقوه هنوز شناسایی، اکتشاف و یا به بهره‌برداری نرسیده است. برای اکتشاف و بهره‌برداری از سایر ظرفیت‌های معدنی استان لازم است تمهیدات، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری مناسب انجام شود. افزون بر مرحله اکتشاف، مرحله فراوری محصولات معدنی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. ایجاد صنایع تکمیلی در مناطق دارای معادن بزرگ و معتبر، می‌تواند در فراوری محصول و دستیابی به سود بیشتر از فروش و صادرات محصول به جای خام فروشی اثرگذار باشد. برای بررسی وضعیت معادن استان، مشکلات موجود، ظرفیت‌های مغفول‌مانده و راهکار حل مشکلات به سراغ رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی استان و دو تشکل مهم بخش خصوصی در بخش معدن رفتیم.

اکثر اکتشافات ما سطحی و عمق حفاری‌ها کم است حال آنکه در تمام دنیا اکتشافات و حفاری‌ها عمیق است

● نقطه امید در بخش معدن

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی خراسان رضوی با اشاره به تشکیل نخستین شورای معادن کشور در استان می‌گوید: با تفویض اختیار هر چند کم به استان در حوزه معدن، نقطه امیدی در این حوزه ایجاد شده و نخستین جلسه این شورا هفته گذشته در مشهد با حضور استاندار برگزار شد. همچنین به همت همه تشکلهای معدنی استان اقدامات خوبی انجام شده که در ارتباط با حرکت معدن امیدوار کننده است از جمله آن می‌توان به اجرای ماده ۲۹ مکرر در شورای حل اختلاف و برگزاری اولین جلسه در خراسان به عنوان استانی پیشرو در این زمینه اشاره کرد. علی اصغر پورفتح‌اله با بیان اینکه در بخش صنایع معدنی در دوره ۴ ساله گذشته در شهرستان خواف به خوبی کار و سرمایه‌گذاری شده، ابراز امیدواری کرد بودجه حاصل از محل درآمد حقوق دولتی معادن در استان، صرف موضوع اکتشاف معادن شود و این خواسته همه تشکلهای معدنی است. وی می‌افزاید: ما چشم‌انداز خوبی برای معدن استان می‌بینیم؛ قوانین خوب و علاوه بر سنگ آهن ظرفیت‌های مطلوبی مثل مس، کرومیت، طلا، سنگهای ساختمانی، زغال سنگ، خاک‌های صنعتی و همچنین عناصر نادر خاکی در استان داریم و برای رسیدن این ذخایر به مرحله بهره‌برداری لازم است از محل درآمد حقوق دولتی با اولویت اکتشاف استفاده کنیم. خراسان رضوی تنها ۵ درصد کل ذخایر کشور را استخراج می‌کند و باید در بحث اکتشاف اقدامات بیشتری انجام شود و این موضوع نیازمند اعتبار است.

خراسان رضوی تنها ۵ درصد کل ذخایر کشور را استخراج می‌کند و باید در بحث اکتشاف اقدامات بیشتری انجام شود و این موضوع نیازمند اعتبار است

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی با بیان اینکه امروز مسئولان توجه خوبی به بخش معدن دارند، خاطرنشان می‌کند: پیشنهادی از سوی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در تهران برای افزایش معافیت لوازم و ماشین آلات معدنی دسته دوم از ۵ سال به ۱۰ سال مطرح شد که می‌تواند در بهبود وضعیت معدن کاران اثرگذار باشد و در کنار این موضوع باید حتما از ظرفیت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای وارد کردن تکنولوژی روز دنیا در بخش معدن استفاده کنیم. وی از همگرایی تشکلی و پیگیری برای اجرای قوانین به عنوان مهمترین اقدامات کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی استان نام برده و می‌گوید: خوشبختانه سازمان صنعت، معدن و تجارت استان هم به خوبی ما را همراهی کرده و ثمرات این تلاشها را در اجرای قانون می‌بینیم. پورفتح اله اجرا نشدن پنجره واحد معدنی براساس ماده ۷۰ قانون برنامه پنجم توسعه در کشور را یکی از مشکلات موجود در بخش معدن می‌خواند و می‌گوید: با اجرای این ماده بخشی از پاسخگویی ادارات به استعلامات بهبود می‌یابد.

● خواف یک تنه عقب‌ماندگی معدنی استان را جبران می‌کند

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی با بیان اینکه مغفول ماندن ظرفیت‌های معدنی فقط مختص استان ما نیست و ظرفیت معدنی تمام کشور مغفول مانده، می‌گوید: اگر ظرفیت آهنی و فولادی را از معادن کشور و استان بگیریم بقیه ظرفیت‌ها فقط چند سنگ ساختمانی بزرگ و... است. در دنیا معدن به جایی گفته می‌شود که ظرفیت اشتغالزایی بسیار بالایی دارند نه اشتغال‌های کوچک به همین دلیل معتقدم اگر ظرفیت آهنی و سنگ ساختمانی کشور را نادیده بگیریم تقریبا بهره‌برداری کشور از بخش معدن صفر است؛ این در حالیست که پتانسیل بالایی در این زمینه وجود دارد و الزاماتی هست که باید از دهه‌های قبل شروع می‌شد و متاسفانه هر چه دیرتر شروع می‌شود به صورت تصاعدی ما را عقب می‌اندازد.

حسین نکاحی تعریف بودجه‌های کلان برای حمایت از بخش معدن را امری ضروری می‌داند و می‌افزاید: طبق قانون بخش عمده‌ای از حقوق دولتی که از معادن کشور اخذ می‌شود باید صرف همان منطقه شود اما متاسفانه بودجه‌ها به مرکز واریز می‌شود و به استان برنمی‌گردد. خراسان رضوی در آمار حقوق دولتی معادن اخذ شده کشور همیشه رتبه اول یا دوم را دارد و همان مبالغ باید در محل اجرای پروژه معدنی بابت آسیبی که به آن منطقه زده شده و برای تقویت آن صرف شود اما بودجه‌ها برنمی‌گردد و راهکارهای خوبی برای حل این مشکل هست که امیدواریم بعد از تشکیل شورای معادن استان این اختیارات به مدیران استانی داده شود.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی معتقد است در حال حاضر منطقه سنگان خواف یک تنه همه عقب‌ماندگی ظرفیت‌های معدنی استان را جبران می‌کند.

● معدن کاری نیازمند بخش خصوصی توانمند است

وی معدن کاری را نیازمند بخش خصوصی توانمند می‌داند و اظهار می‌کند: در کشور ما بخش خصوصی توانمند به معنای واقعی کم است و اگر دولت وارد موضوع نشود، بخش خصوصی بزرگ در این زمینه ورود نمی‌کند. معدن نیازمند سرمایه‌گذاری کلان است و به همین دلیل بخش خصوصی کمتر وارد می‌شود. نکاحی در عین حال وضعیت سرمایه‌گذاری معادن استان را خیلی خوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید: در دو سه سال گذشته شرایط بسیار نامساعدی داشتیم اما اواخر پارسال و امسال شرایط بهتر شده و با راه افتادن منطقه خواف و سنگان چرخه معدنی استان به جریان افتاده است چون کار معدنی نیازمند زیرساخت‌ها و مواد اولیه و نیروی انسانی است و همه اینها با اتفاقاتی که در خواف افتاده محقق شده و چرخه اقتصاد معدنی استان راه افتاده است.

نکاحی وضعیت و کیفیت سنگ آهن استان در بازار جهانی را بسیار مناسب می‌خواند و می‌افزاید: بازیر ساخت‌های فولادی موجود در استان وضعیت این محصول در بازار جهانی رو به بهبود است اما در فراوری سایر محصولات مثل سنگ ساختمانی که یکی از سرفصلهای سرمایه‌گذاری در بخش معدنی استان است، ضعف داریم و تقریبا نمی‌توانیم صادرات این محصول را انجام دهیم و نیازمند نوسازی ماشین آلات آن و حمایت دولت در این زمینه هستیم.

وی با تاکید بر اینکه یکی از مزیتهای استان ما بعد از سنگ آهن، سنگ ساختمانی است، یادآور می‌شود: صدور سنگ ساختمانی به صورت خام ضرر فراوانی دارد و اگر فراوری شود سود بسیار بالایی دارد. درصد بالایی از سنگ ساختمانی‌های خراسان رضوی به اصفهان می‌رود و با انجام فراوری از آنجا صادر می‌شود به همین دلیل در سوابق استان ما ثبت نمی‌شود. ما ۱۴۰ معدن سنگ تزئینی در استان داریم و این نشان‌دهنده پتانسیل ماست اما در کیفیت فرآوری خوب نیستیم و چون این موضوع تسهیلات مالی بزرگ و حمایت‌های کلان می‌طلبد که خیلی موفق نبوده‌ایم.

● استان نیازمند اکتشافات عمقی معادن است

رئیس انجمن معدن خراسان رضوی نیز با بیان اینکه این استان از معدود استان‌ها با تنوع مواد معدنی بالاست، می‌گوید: در برخی از مواد معدنی مهم مثل مس و سنگ آهن در سال‌های اخیر رشد خوبی داشتیم و به دلیل افزایش تدریجی قیمت‌های جهانی در سال اخیر و همچنین افتتاح پروژه‌های مهم فرآوری مانند دو واحد بزرگ گندله‌سازی و کنسانتره سنگ آهن در منطقه سنگان خواف در این محصول رشد خوبی داشتیم و این نشان از افزایش توسعه بخش معدن و صنایع معدنی و فراوری مواد معدنی دارد.

حسین حسین‌زاده با بیان اینکه ذخایر معدنی بالقوه زیادی در استان وجود دارد اما نمی‌توان گفت اکثر آنها به بهره‌برداری رسیده، می‌افزاید: علت آن این است که همه استان هنوز تحت اکتشاف قرار نگرفته و اکتشافات معادن را کامل نکردیم. اگر روزی بتوانیم کار را با اکتشافات عمقی پیش ببریم، تحول عظیمی در بخش معدن صورت می‌گیرد.

وی درباره ظرفیت‌های مغفول‌مانده صنایع معدنی استان اظهار می‌کند: در برخی مواد شناخته شده معدنی مانند سنگ آهن و مس قدمهای خوبی برداشته‌ایم اما در سایر مواد معدنی ممکن است هنوز به آن رشد نرسیده باشیم. تنوع مواد معدنی نیازمند واحدهای فراوری واسطه است و نیازمند ایجاد این واحدها هستیم. رئیس انجمن معدن استان دلیل ایجادنشدن صنایع فراوری معدنی را نداشتن اطلاعات کافی از بازار، تولید، فروش و مواد اولیه اعلام می‌کند و می‌افزاید: در مجموع استراتژی و بررسی معینی از وضعیت معادن و میزان مصرف محصولاتشان در خارج و داخل استان نداشته‌ایم. دلیل دیگر این امر رکود حاکم بر کشور بوده که گریبان معدن و صنایع معدنی را هم گرفته است؛ قسمت عمده مواد صنایع ساختمانی از محصولات معدنی است و رکود بخش ساخت و ساز بر معدن اثر گذاشته و موجب کاهش تولید و حتی تعطیلی برخی از معادن شده و مادامی که در آن صنعت تحولی ایجاد نشود، نمی‌توانیم در بخش معدن تحول ایجاد کنیم.

وی با اشاره به وجود مشکلات کلی بخش تولید کشور مثل کمبود نقدینگی، موانع اداری و بروکراسی و فرسودگی ماشین آلات و همکاری نکردن بانک‌ها در ارائه تسهیلات با نرخ سودهای مناسب و رکود بازار در بخش معدن، از فرسودگی ماشین آلات با عمری چند ساله یا به روز نبودن تکنولوژی‌های استخراج که کاهش بهره‌وری را به دنبال دارد به عنوان مشکلات مختص بخش معدن نام می‌برد.

ریسک بالای اکتشاف موجب تمایل کمتر بخش خصوصی به اکتشاف معادن شده است زیرا براساس آمار از هر ۱۰ معدن اکتشاف شده، ممکن است فقط سه معدن به مرحله بهره‌برداری برسد

حسین‌زاده به اجرایی نشدن قانون پنجره واحد الکترونیکی برای انجام استعلامات در صدور مجوز معدنی اشاره می‌کند و می‌گوید: این موضوع باعث طولانی شدن مسیر و ضربه زدن به معدن کار می‌شود و او به جای فکر کردن به تولید و فروش و افزایش بهره‌وری زمان خود را صرف استعلامات می‌کند. همچنین قوانین متناقضی در بخشهای مختلف مثل سازمان صنعت و محیط زیست و معادن و شهرسازی وجود دارد و برخی از قوانین و آیین‌نامه‌های معدنی صادر شده نیز باید اجرا شود و سازمانهای مربوطه با احساس مسئولیت از مقاومت در اجرای آنها بپرهیزند. وی درباره وضعیت اکتشاف معادن در استان اظهار می‌کند: در این زمینه عقب هستیم و یکی از دلایل آن دور بودن از آخرین تکنولوژی‌های اکتشاف است؛ به همین دلیل اکثر اکتشافات ما سطحی و عمق حفاری‌ها کم است حال آنکه در تمام دنیا اکتشافات و حفاری‌ها عمیق است.

رئیس انجمن معدن خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: ریسک بالای اکتشاف است که باعث تمایل کمتر بخش خصوصی به اکتشاف معادن شده زیرا براساس آمار از هر ده معدن اکتشاف شده، ممکن است فقط سه معدن به مرحله بهره‌برداری برسد و لازم است دولت به این بخش در اکتشافات کمک کند و تا حد امکان ریسک را کاهش دهد.

عملکرد سال ۹۶ بخش معدن استان

	نام ماده معدنی	تعداد معادن	ذخیره قطعی (میلیون تن)
ذخائر مواد معدنی	سنگ آهن	۵۶	۶۴۸.۳
	آهک و آلوویم آهکی	۳۶	۱۵۶۸
	سنگ تزیینی و نما	۱۲۹	۹۱.۶
	کرومیت	۳۴	۰.۹
	مس	۱۰	۵.۱
	گچ	۸۴	۸۲.۶
	طلا	۴	۱.۵
	منگنز	۲۰	۲۴.۹
	سیلیس	۱۴	۱۸.۸

وضعیت موجود بخش معدن تا پایان آذر ۹۶ استان

پروانه اکتشاف معتبر	تعداد	۱۸۰	فقره
گواهی کشف معتبر	تعداد	۸۸	فقره
	ذخیره	۵۳.۸۰۵	میلیون تن
	هزینه عملیات	۵۶۱۵۳	میلیون ریال
پروانه بهره برداری معتبر	تعداد صادره	۸۵۶	فقره
	ذخیره	۴۲۳۷۹۸۷	هزار تن
	استخراج اسمی	۱۴۳۷۰۱.۸	هزار تن
	سرمایه گذاری	۴۲۷۰.۰۰۳	میلیارد ریال
	اشتغال	۹۳۶۸	نفر

یادداشت

نحوه بهره‌مندی شهروندان از منابع توزیع مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها

رضا نصر اصفهانی - بخش دوم*

ادامه از صفحه اول

● نگاهی تجربی به موضوع

لایحه این مالیات که اولین بار در سال ۱۳۶۲ به مجلس ارسال شده بود، با به‌روز رسانی و بهره‌گیری از معایب و تجارب قانون موسوم به تجمع عوارض ۱۳۸۱ به مجلس ارسال و در نهایت در مهر ۱۳۸۶ تصویب شد. ذکر این نکته ضروری است که شهرداری‌ها در قانون موسوم به تجمیع عوارض منابع درآمدی متعددی داشتند، با توجه به لغو قانون مذکور در اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده مقرر شد برخی از مواد ملغی شده در قانون جدید دیده شود.

از طرف دیگر با عنایت به ممنوعیت اخذ وجوه مضاعف از مشمولان قانون (برخی از عوارض شهرداری‌ها) منابع درآمد زیادی از شهرداری‌ها گرفته شد. شهرداری‌ها با این چالش روبه‌رو شدند که قسمتی از عواید آنها با اجرا شدن قانون مالیات بر ارزش افزوده حذف می‌شود. لذا در پیگیری مستمر از طریق نمایندگان مجلس مقرر شد، عواید قانون مالیات بر ارزش افزوده به صورت عمومی با نرخ ۱/۵ درصد سهم دولت و عوارض با سهم ۱/۵ درصد به نفع شهرداری محل از سوی اداره کل امور مالیاتی وصول شود. گفتنی است که قانون گذار بدون بررسی کارشناسی موادی به قانون اضافه کرد. پس از اجرای شدن قانون از مهرماه ۱۳۸۷ در خصوص وصول و تخصیص عوارض سهم شهرداری مطابق مفاد ماده ۳۸ و ۳۹ قانون مشکلات زیر به وجود آمده است:

* برخی از فعالان اقتصادی، نمایندگانی در شهرها داشته‌اند. تفکیک عواید حاصله برای پرداخت به شهرداری محل بسیار مشکل بود که در عمل اجرا نشد.
* برخی از فعالان اقتصادی در یک منطقه یا مناطق اقتصادی تولیدی دفتر فروش داشتند عواید حاصل از دفاتر فروش محلی به چه شهرداری باید پرداخت شود.
* خیلی از بنگاه‌های بزرگی مانند بیمه‌ها و تلفن همراه یک شرکت در تهران و کاربرانی در سراسر کشور دارند عواید حاصل چگونه باید به شهرداری‌ها پرداخت می‌شد.
* ارتباط پیشین و پسین واحدهای تولیدی در مجموع میزانی از ارزش افزوده را ایجاد می‌کرد که این موضوع در اجرای قانون و محلی کردن عواید قسمتهای مختلفی از فرایندهای تولید ارزش افزوده متفاوتی دارند که خود یک نابرابری در توزیع عواید ایجاد می‌کند.
* تقسیمات جغرافیایی و تقسیمات سیاسی لزوما بر هم منطبق نبوده لذا برخی از صنایع بزرگ در حریم دو یا چند شهر بودند؛ حال مسال‌های که وجود دارد این است که عواید را به کدام شهرداری باید پرداخت کرد؛ قانون تکلیف مشخصی برای این موارد تعیین نشده است.

با توجه به مشکلات ایجاد شده اختلاف بسیاری بین شهرداری‌های همجوار با صنایع بزرگ مانند ذو-آهن اصفهان، فولاد مبارکه اصفهان، صنایع مس کرمان و پالایشگاه‌های اصفهان و تهران شرکت‌های ماشین‌سازی، بیمه‌های و... به وجود آمده است.

برخی اختلافات در سازمان بازرسی کشور طرح و برخی در دادگستری، مواردی در تعامل نمایندگان و با دخالت وزیران اقتصاد کشور بررسی و برخی دیگر از طریق استانداری‌ها در مجموع قسمتی از وقت مسئولان شهرها، استان و... به بررسی و حل موردی مشکلات طی شد. لذا نمایندگان مجلس اقدام به تغییر بعضی مفاد در سال ۱۳۹۰ کردند.

در بررسی طرح نمایندگان مجلس برای تغییر مفادی از قانون و در جریان تصویب برنامه پنجم معضل به صورت ریشه‌ای بررسی نشد. با طرح مجدد لایحه برنامه ششم موضوع تقسیم عواید مجددا به بحث و بررسی گذاشته شد و در این بین بررسی علمی انجام نشد.

به نظر می‌رسد باید پاسخ یک سوال داده می‌شد: علت و ریشه اختلافات چه بوده است؟ بر اساس نظر نویسنده می‌توان گفت علت اصلی عدم توجه به ادبیات نظری مالیات ستانی است.

مالیات بر ارزش افزوده یک مالیات ملی است نه محلی، دریافت و تخصیص مستقیم به صورت محلی ریشه اصلی اختلافات است. در مجموع می‌توان گفت اختلافات ایجاد شده ناشی از موارد زیر است:

* تفکیک عواید حاصله از نمایندگی‌های شرکت‌های بزرگ برای پرداخت به شهرداری محل
* تفکیک فعالیت دفاتر فروش منطقه‌ای به شهرداری محل
* تفکیک فعالیت پیمانکاران دارای پروژه‌ها در مناطق مختلف کشور
* فعالیت شرکت‌های بیمه و تلفن همراه
* تقسیمات جغرافیایی و تقسیمات سیاسی لزوما بر هم منطبق نیست برخی از صنایع بزرگ در حریم دو یا چند شهر قرار دارند.
* ارتباط پیشین و پسین واحدهای تولیدی و استقرار مکانی در نقاط مختلف جغرافیایی که خود یک نابرابری در توزیع عواید ایجاد می‌کند.
* موضوع صنایع بزرگ که فعالیت‌های مالی شفاف‌تری به نسبت کسب و کارهای کوچک دارند. منجر به واریز منابع مالی به صورت یک جا برای برخی از شهرداری‌های همجوار با این صنایع شد.
* موضوع فعالیت دفاتر مرکزی بسیاری از فعالان اقتصادی در شهر تهران سهم بالایی را برای شهر تهران رقم زد.

به نظر می‌رسد در بررسی پیشنهادهای نمایندگان مجلس برای تغییر نحوه توزیع در سه تجربه ذکر شده صرفا براساس دیدگاه آزمون و خطا و به نوعی چانه‌زنی‌های سیاسی مفاد قانون تغییر پیدا کرد.

*استادیار اقتصاد شهری، گروه کارآفرینی و اقتصاد دانشگاه هنر اصفهان

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM • info@ donya-e-eqtesad.com

ضمیمه استان های خراسان

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان ■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری- حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی - پلاک ۳۷۰
■ مدیر هنری: محمد عسگری ■ تلفن: ۸۷۷۶۲۲۰۷-۰۲۱
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم- دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱ آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
خراسان جنوبی، محمد قربانی: ۳۲۲۳۵۴۵۴-۰۵۶
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

یادداشت

نظام مبادلات پیمانکاری فرعی ایران؛

حلقه مفقوده اتصال صنایع پیمانکاری کشور به بازارهای جهانی

مجید علیخواه - در عصر جهانی شدن اقتصاد و آزادسازی سرمایه و تجارت، برای دولت‌ها نقشی متمایز از گذشته در نظر گرفته می‌شود. کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته در فرآیند توسعه صنعتی در شرایط جدید جهانی با محدودیت‌های بیشتری مواجه خواهند بود، از این‌رو نیاز به توجه ویژه‌ای در پیاده‌سازی سازو کارهای بازار و توسعه فضای رقابت وجود دارد. شرایط فعلی اقتصاد جهانی، نقش تعیین کننده‌ای در نوع و حدود دخالت‌های دولت در امور اقتصادی دارد. دخالت‌های مستقیم دولت مانند حمایت از صنایع نوپا کاهش یافته ولی سایر دخالت‌ها برای رفع کاستی‌های بازار و در راستای توسعه رقابت پذیری فعالیت‌های صنعتی افزایش یافته است. در تبیین چارچوب کلی نقش دولت‌ها در کشورهای در حال توسعه، به مواردی نظیر توسعه بخش خصوصی، توسعه زیرساخت‌های فیزیکی، نهادی و قانونی، آزادسازی تجاری، سازماندهی فعالیت‌های صنعتی و غیره اشاره می‌شود.

در سال‌های اخیر، اهمیت و نقش صنایع کوچک و متوسط در کشورهای صنعتی و همچنین کشورهای در حال توسعه رو به افزایش بوده و به‌دلیل ظهور فناوری‌های نوین در تولید و ارتباطات، تحولاتی در روش‌های تولید، توزیع و ساختار تشکیلاتی بنگاه‌ها پدید آمده و در همین راستا اهمیت واحدهای کوچک و متوسط سیر فزاینده‌ای پیدا کرده است. افزایش رقابت و تمرکز شرکت‌ها بر فعالیت‌های محوری، موجب تفکیک عمودی شرکت‌ها، گسترش روابط پیمانکاری و تقویت روابط در زنجیره ارزش عرضه شده است. این تحولات لزوم توجه به بنگاه‌های کوچک و متوسط مرتبط و هماهنگ و نه واحدهای منفک و مجزا از هم را افزایش داده است. در این بین صنایع بزرگ نیز به دلیل ساختار خاص خود، انعطاف لازم را در جوابگویی به تنوع‌طلبی مصرف کنندگان ندارند، بنابراین این امر باعث توجه بیش از پیش به صنایع کوچک و متوسط شده‌است.

کشورهای پیشرفته و تازه توسعه یافته به منظور تضمین رقابت در بازار آزاد و جلوگیری از انحصار شرکت‌های بزرگ، همیشه راهبردها و سیاستهای ویژه‌ای را برای ارتقای صنایع کوچک و متوسط و تسهیل ورود شرکت‌های کارآفرین در عرصه اقتصادی اتخاذ کرده‌اند. در ایران الگوی توزیعی ارزش افزوده مبین این است که سهم صنایع بزرگ بسیار بیشتر از صنایع کوچک و متوسط است، در حالی که در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه دیگر الگوی توزیعی متعادلی از سهم ارزش افزوده ملاحظه می‌شود. این آمارها گویای این است که در ایران موانعی بر سر راه رشد و توسعه بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط وجود دارد. بنابراین لازم است نقاط ضعف را برطرف کرده و زیرساخت‌های لازم برای ایجاد محیط رقابتی متوازن را ایجاد کرد.

الگوی "SubcontractingPartnership eXchange" یا به صورت مخفف (SPX) که معادل فارسی آن نظام مبادلات پیمانکاری فرعی است در کنار الگوی Investment & Technology Promotion Office که معادل فارسی آن توسعه کارآفرینی و سرمایه‌گذاری است، دو مورد از متدولوژی‌های اصلی توسعه صنایع کوچک و متوسط به عنوان قلب و موتور محرکه توسعه اقتصادی هر کشوری است.

از سال گذشته سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به عنوان متولی اصلی توسعه صنعتی کشور نسبت به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای ایجاد یک مرکز ملی توسعه و صادرات خدمات پیمانکاری صنعتی تحت عنوان مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی و شبکه‌سازی صنعتی مطابق الگوی SPX اقدام کرده است. در حال حاضر این پروژه در ۹ استان شامل خراسان رضوی، اصفهان، البرز، آذربایجان شرقی، خوزستان، مرکزی، فارس، کرمان و یزد آغاز شده و تا پایان سال استان تهران نیز به این جمع اضافه می‌شود. شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی به عنوان مجری پروژه پیاده‌سازی این الگو به عنوان یکی از ۱۰ استان منتخب از ابتدای سال جاری اقدام به پیاده‌سازی آن کرده است.

گسترش تولید داخلی از سوی شرکت‌های کوچک و متوسط صنعتی و اتصال به بازارهای جهانی دو هدف کلان این مرکز است. الگوی نظام مبادلات پیمانکاری فرعی (SPX) با توجه به رویکرد صادرات‌محوری به‌جای توجه صرف به بازار داخلی می‌تواند ضمن کمک به بنگاه‌های پیمانکاری صنعتی جهت تعمیق دانش فنی، زمینه‌های لازم برای جهانی شدن تولیدات ایرانی در قالب تشکیل کنسرسیوم‌های صنعتی، برنامه‌های حمایتی جهت حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، برگزاری Supply Day و partnership Day و... را فراهم سازد.

معاون صنایع کوچک
شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی

ماموریت‌های مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی در گفت‌وگو با مدیر پروژه spx در خراسان رضوی تشریح شد

تسهیل ارتباط بین کارفرمایان و پیمانکاران با هدف توسعه بازارها

در دنیای امروز که بنگاه‌ها به صورت جدا از هم فعالیت نمی‌کنند، بلکه با یکدیگر (به صورت فردی یا در قالب گروه بنگاه‌ها) ارتباط و همکاری‌های متقابل دارند تا از این طریق بتوانند کالاها و خدمات را به صورت رقابتی تولید کنند، مراکزی نظیر مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی نقشی مهم و حیاتی در ایجاد این زیرساخت‌های ارتباطی و همکاری‌های صنعتی در جهت حرکت به سمت بازارهای جهانی ایفا می‌کنند. بدین منظور در گفت‌وگویی با مهندس رضانقی‌زاده کاشانی، مدیر پروژه و عامل توسعه SPX در استان خراسان رضوی به بررسی فعالیت‌های این پروژه پرداختیم.

■ **آقای مهندس نقی‌زاده، بحث SPX اولین بار در سال ۱۳۸۵ در کشور مطرح شد. دلیل ورود سازمان‌های متولی توسعه صنعتی نظیر سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به این موضوع را چه‌می‌دانید؟**

نظام مبادلات پیمانکاری فرعی (SPX)، یکی از روش‌های عمده توسعه صنایع کوچک و متوسط که تمرکز آن بر روی صنایع پیمانکاری است. یعنی شرکت‌ها، کارگاه‌ها، واحدهای صنعتی و کارخانجاتی که بنابه سفارش اقدام به تولید می‌کنند و تولیدات خود را در اختیار سایر کارفرمایان و تولیدکنندگان قرار می‌دهند. این مدل توسعه صنعتی اولین بار توسط سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) در دنیا معرفی شده و تاکنون بیش از ۶۰ مرکز از این نوع در سرتاسر دنیا ایجاد شده است. سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نیز از سال ۱۳۸۵ در راستای ماموریت سازمانی خود و اهداف توسعه صنعتی کشور و با توجه به نقش عمده صنایع پیمانکاری در تولید ناخالص ملی و صادرات غیرنفتی مطالعات و برنامه‌ریزی در خصوص ایجاد این مرکز را در کشور آغاز کرده است. این پروژه در ابتدا به صورت پایلوت در استان اصفهان اجرا شد و با توجه به نتایج خوب کسب شده، برنامه‌ریزی به منظور ایجاد یک مرکز ملی با همکاری اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی ایران آغاز شده‌است.

■ **بازار صنایع پیمانکاری کشور در چه وضعیتی قرار دارد و SPX چگونه می‌تواند به بهبود آن کمک کند؟**

طی سال‌های گذشته یک تحلیل آماری در کشور انجام شده و مشخص شده که در حدود ۱۳ درصد از سرمایه‌های کل کشور، سرمایه‌های مولدی است که در بخش‌های مختلف نفت، گاز، صنعت و معدن کشور سرمایه‌گذاری شده که این رقم از متوسط جهانی پایین‌تر است. همچنین سالانه در حدود ۱۰ میلیارد دلار تجهیزات و ماشین‌آلات در این بخش‌ها خریداری می‌شود. اگر هزینه‌های تعمیر و نگهداری را هم به آن اضافه کنیم ما با یک بازار تقریبا ۱۲ تا ۱۳ میلیارد دلاری روبرو هستیم. این در حالی است که فقط در ۶ استان دارای پتانسیل بالا در حوزه پیمانکاری صنعتی کشور در حدود ۸۵۰۰ واحد پیمانکاری وجود دارد. با توجه به اینکه بخشی از این بازار از طریق تولیدکنندگان خارجی تامین می‌شود و واحدهای پیمانکاری سایر استان‌ها را نیز می‌بایست به این فهرست اضافه کنیم، بنابراین متوجه می‌شویم که ابعاد این بازار خیلی بزرگ نیست. از طرفی دیگر زنجیره تامین میان صنایع خرد، کوچک، متوسط و بزرگ نیز در کشور ما ساختار یافته و سازماندهی شده نیست و این باعث می‌شود که مزیتهای رقابتی چندانی در مقایسه با تولیدکنندگان سایر کشورها از جمله برخی کشورهای همسایه نداشته باشیم. بنابراین در حوزه صادرات نیز دچار نقصان هستیم و بسیاری از مشکلات این حوزه ناشی از این دو مساله است.

■ **همانطور که اشاره کردید توسعه بازار در داخل و خارج از کشور یکی از ماموریتهای اصلی SPX است. فرآیند و مکانیسم این کار به چه شکل است؟**

در ابتدا یک نهاد حقوقی و دائمی تحت عنوان مرکز ملی نظام مبادلات پیمانکاری فرعی در ایران (ISPX) با برند "مپفا" توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ایجاد می‌شود که توسط تعدادی از کارشناسان زبده و آموزش دیده اداره می‌شود و وظیفه آن تنظیم روابط پیمانکاری به منظور توسعه فرآیند پیمان‌سپاری است. در حال حاضر این مرکز در مرحله ایجاد و استقرار است و سازمان طی یک دوره دو ساله و پس از ایجاد زیرساخت‌های لازم کلیه فعالیت‌های آن را به بخش خصوص واگذار می‌کند که در حال حاضر اتاق ایران کاندیدای اصلی این واگذاری است و بدین منظور تفاهم‌نامه‌ای میان آقای علی یزدانی معاون وقت وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و آقای غلامحسین شافعی رئیس اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی ایران به امضاء رسیده است. برای دستیابی به ماموریت تعریف شده این مرکز اقداماتی می‌بایست انجام شود که این اقدامات عبارتند از:

- جمع آوری اطلاعات واحدهای صنعتی و مدیریت یک بانک اطلاعاتی

در این مرحله اطلاعات واحدهای پیمانکاری صنعتی توسط دفاتر محلی جمع‌آوری شده و پس از اعتبارسنجی فنی و تخصصی، اطلاعات مربوطه وارد سامانه بر خط Match Making می‌شود. این سامانه توسط برنامه‌نویسان داخل کشور طراحی شده است و مسئولیت ایجاد رابطه بین پیمانکاران و کارفرمایان و بالعکس را بر عهده‌دارند.

-توسعه شبکه‌ها و کنسرسیوم‌ها

شبکه‌سازی بین اعضاء، تعامل با شبکه‌های موجود صنعتی و تلاش در جهت رفع مشکلات آنها برای اتصال پیمانکاران لایه‌های پایین‌تر به پیمانکاران لایه‌های بالاتر، شرکت در مناقصات بزرگ داخلی و خارجی، پیگیری تدوین اسناد و قوانین کنسرسیوم‌ها شامل قرارداد طراحی شده برای همکاری اعضاء با یکدیگر، تهیه لایحه‌های مورد نیاز برای ثبت حقوقی و تصویب ارکان قانون‌گذاری توسط مشاور صاحب‌صلاحیت از دیگر اقدامات مهم این مرکز است.

-برگزاری تورهای نمایشگاهی

این خدمت با هدف شناسائی کارفرمایان مناسب و پروژه‌های بزرگ داخلی و خارجی و نیز شناسائی پیمانکاران و شرکت‌های مستعد در هر حوزه کاری برای ایجاد ارتباط بین کارفرمایان و پیمانکاران و گفتگوی حضوری اعضا صورت‌می‌گیرد.

-Supply Day & Partnership Day

برنامه‌ریزی برای بازدید کارفرمایان بزرگ داخلی و بین‌المللی از واحدهای عضو شبکه نظام مبادلات پیمانکاری فرعی (Partnership Day) و یا بازدید

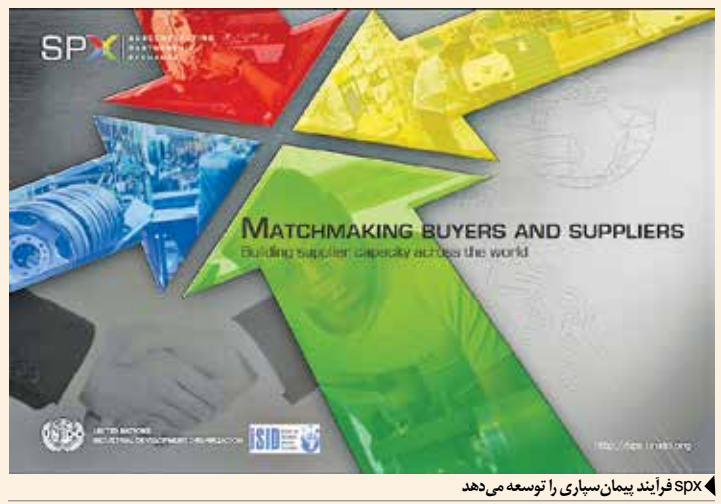

spx فرآیند پیمان‌سپاری را توسعه می‌دهد

اعضاء از سایت و واحدهای کارفرمایان در داخل و خارج از کشور (Supply Day) به منظور آشنایی با ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های صنعتی اعضاء و یا نیازمندی‌های کارفرمایان صورت‌می‌پذیرد.

-بازاریابی برای اعضای شبکه SPX

اگر چه تمامی اقدامات ذکر شده در جهت توسعه بازار برای اعضای شبکه SPX انجام می‌گیرد اما بازاریابی مستقیم نیز یکی دیگر از خدماتی است که این مرکز به اعضای خود ارائه خواهد داد. در حال حاضر بازاریابی مستقیم محبوب‌ترین خدمت در SPX ترکیه به عنوان یکی از موفق‌ترین کشورها در این حوزه است.

-مشاوره، آموزش و توانمندسازی

حمایت از ایجاد کلینیک‌های صنعتی-مشاوره‌ای تخصصی، تشکیل گروههای مشاوره مالی، حقوقی، فنی، بازاریابی و...، نیازسنجی و آموزش واحدهای عضو به منظور ارتقاء سطح فنی و مدیریتی به منظور حضور در مناقصات بزرگ داخلی و بازارهای جهانی از دیگر خدمات این مرکز است.

■ **لطفا در خصوص اقداماتی که تاکنون در مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی SPX در استان خراسان رضوی انجام شده است نیز توضیحاتی ارائه کنید.**

سوال خیلی خوبی هست. ابتدا باید توضیح بدم که فعالیت ما در استان خراسان رضوی از اواخر سال ۹۵ آغاز شده است. در این مدت جلسات متعددی با تشکل‌های صنعتی استان، انجمن‌ها و سازمان‌های حمایتی مرتبط به منظور حساس‌سازی و جلب حمایت‌های آنها داشتیم. در حال حاضر ارتباطات این حوزه به خوبی در تمامی استان شکل گرفته و خوشبختانه نقش این سازمان‌ها و تشکل‌ها نظیر استانداری، سازمان صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، خانه صنعت، معدن و تجارت، اتاق اصناف، انجمن مدیران صنعتی و... در فعالیت‌های صورت گرفته بسیار خوب و پر رنگ بوده است. همچنین برگزاری نشستهای جداگانه با بیش از ۲۳۰ واحد پیمانکاری صنعتی از جمله دیگر این اقدامات بوده است که این امر باعث شده تا بیش از ۱۰۳ واحد صنعتی پیمانکاری عضو شبکه SPX شوند.

مطالعات جامع به منظور شناسائی و تحلیل صنایع پیمانکاری مزیت‌دار استان از اردیبهشت ۹۶ آغاز و حوزه قطعات خودروهای سبک، قطعات و تجهیزات کارخانه‌ای، تجهیزات کارخانجات صنایع فلزی و تجهیزات و قطعات پالایشگاهی و نفت و گاز به عنوان حوزه‌های مزیت‌دار استان انتخاب شده‌اند.

در این مدت اقدامات خیلی خوبی به منظور ارتباط کارفرمایان بزرگ با اعضای شبکه SPX انجام شده است، نظیر برگزاری اولین رویداد Matchmaking Event با حضور ۱۵۰ مدیر واحد صنعتی کشور، برگزاری جلسه B2B با مدیران شرکت‌های بزرگ نفتی، برگزاری نمایشگاه اختصاصی کالای مورد نیاز شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در دو حوزه تجهیزات مکانیکی و ابزار دقیق، دعوت از مدیران ارشد سامانه الکترونیکی تامین کالای وزارت نفت EP به منظور آشنائی با ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های صنعتی استان، برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی، تسهیل ورود ۳۵ عضو شبکه SPX به وندور لیست وزارت نفت، بازدید از شرکت فولاد آلیاژی ایران در یزد و معرفی ظرفیت‌های اعضا و همچنین آگاهی از نیازمندی‌های پیمانکاری این واحد بزرگ صنعتی، حضور در نمایشگاه‌های صنعت استان‌ها، ۱۷ میلیارد ریال بازاریابی مستقیم برای اعضا و... از جمله اقدامات انجام شده توسط مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی ایران-دفتر خراسان رضوی بوده است.

■ **در رابطه با ارکان، تعاریف و مفاهیم پایه توضیحاتی ارائه کنید.**

مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی ایران (مپفا) یا (ISPX): از آنجایی که برخلاف خوشه‌ها، در سراسر کشور تنها یک SPX و آن هم به‌صورت دائمی ایجاد می‌شود، لازم است کلیه فرآیندها و روش‌ها در یک دفتر مرکزی (ISPX) طراحی و اجرا شده و دفاتر استانی به عنوان دفاتر محلی آن، نسبت به اجرای برنامه عملیاتی مشخص شده از سوی دفتر مرکزی اقدام کنند. لذا اجرای پروژه توسعه مبادلات پیمانکاری فرعی در دو سطح ملی و استانی دنبال می‌شود.

ذی‌نفعان (ISPX): به کلیه پیمانکاران و کارفرمایان عضو مرکز مبادلات پیمانکاری فرعی ایران (مپفا) ذی‌نفع ISPX گفته‌می‌شود.

سازمان کارگزار اصلی (ISPX): سازمانی است که دفتر مرکزی ISPX در آن مستقر بوده یا مسئولیت پیاده‌سازی آن را در سطح ملی دنبال می‌کند و می‌تواند یک سازمان دولتی یا یک سازمان مردمی (NGO) و یا به‌صورت مشترک باشد.

توضیح ۱: سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران یکی از کارگزاران اصلی ISPX است.

سازمان کارگزار استانی (ISPX): سازمانی است که دفتر محلی ISPX در آن مستقر بوده یا مسئولیت پیاده‌سازی آن را در سطح استانی دنبال می‌کند و می‌تواند یک سازمان دولتی یا یک سازمان مردمی (NGO) و یا به‌صورت مشترک باشد.

توضیح ۱: شرکت شهرک‌های صنعتی استان در حال حاضر کارگزار استانی است.

دفتر مرکزی (ISPX): متشکل از تیمی است که از سوی سازمان کارگزار اصلی جهت انجام فعالیت‌های مرتبط با ISPX مشخص می‌شود.

توضیح ۲: معاونت صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران دفتر مرکزی ISPX را تشکیل می‌دهد.

دفاتر محلی (ISPX): متشکل از تیمی است که کارگزار استانی با هماهنگی و تایید دفتر مرکزی ISPX جهت انجام فعالیت‌های مشخص شده توسط دفتر مرکزی، به کارگیری می‌کند.

نهادهای پشتیبان: به کلیه سازمان‌های دولتی و غیر دولتی دارای ماموریت ارائه خدمات و تسهیلات زیر ساختی، آموزشی، بازرگانی و... به واحدهای عضو ISPX، نهادهای پشتیبان گفته‌می‌شود.

شورای ملی سیاست‌گذاری ISPX: این شورا به منظور راهبری و هماهنگی، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و انسجام در زمینه‌های مختلف اجرایی و نظارت بر مراحل فعالیت‌های ISPX و استفاده از همه امکانات و ارائه پشتیبانی‌های مورد نیاز تشکیل می‌شود.

شورای هماهنگی استانی: به منظور هماهنگ شدن نهادهای پشتیبان محلی با فعالیت‌های ISPX، شورای هماهنگی استانی تشکیل می‌شود.

مشاور ناظر فنی (TA): شخصیت حقیقی است که دارای دانش و تجربه کافی در زمینه SPX بوده و از اعضای اصلی دفتر مرکزی ISPX است. وظیفه این فرد ارائه مشورتهای فنی، نظارت و راهبری ISPX در سطح محلی است.

■ **نقش سایر نهادهای حمایتی در امور اقتصادی و توسعه کشور را در این پروژه چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

در حوزه صادرات، نبود زیرساخت‌های مناسب مهمترین معضل این بخش شناخته شده‌است. چه بسیار تولیدکنندگانی که بخاطر این ضعف دچار مشکلات جدی صادرات محصولات خود شده و عطای آن را به لقایش بخشیده‌اند. بخشی از این بحران به قیمت تمام شده ناشی از سیاست‌های پولی، ارزی و بانکی برمی‌گردد که باعث شده تولیدکنندگان و پیمانکاران صنعتی توان رقابت با سایر کشورها را از جمله کشورهای همسایه نداشته باشند. سهم ناچیز ۴/۵ درصدی ایران در واردات به کشورهای هم‌مرز، گواه این مدعاست. در یک مطالعه موردی که توسط همکاران من انجام شده مشخص شده پیمانکاران کشور ترکیه پس از انعقاد قراردادهای پیمانکاری خارجی بخصوص در کشورهای CIS، ضمن مراجعه به بانک‌های ترکی، معادل ۳۰ درصد مبلغ قرارداد را وام با بهره بسیار پایین می‌گیرند تا مسائل مالی برای انجام خدمات پیمانکاری خدشه‌ای به تعهدات آنان وارد نکند. بنابراین در این گونه برنامه‌ها می‌بایست نقش سایر نهادهای پشتیبان و تسهیل کننده نظیر بانک مرکزی، وزارت امور خارجه، وزارت دارایی، سازمان توسعه تجارت، اتاق بازرگانی، تشکل‌های بخش خصوصی و... به‌درستی تعریف و از همین ابتدا ساز و کار لازم جهت هماهنگی و مدیریت اینترفیس اعمال شود.

■ **آقای نقی‌زاده به عنوان پرسش آخر، پیمانکاران صنعتی و متقاضیان دریافت خدمات در حال حاضر چطور می‌توانند از امکانات و خدمات مرکز مطلع و بهره‌مند شوند؟**

دفتر محلی (ispx) استان خراسان رضوی در حال حاضر در کیلومتر ۱۲ بزرگراه آسیایی- جاده شهرک صنعتی توس- ساختمان مرکز خدمات کسب و کار شهرک فناوری صنایع غذایی و بیوتکنولوژی شمال شرق کشور-واحد ۳۱۰/۱ مستقر بوده و آماده پاسخگوئی به متقاضیان و ارائه‌کنندگان خدمات مرتبط با نظام مبادلات پیمانکاری فرعی است. تلفن مرکز: ۹۸-۰۵۱۳۵۴۲۴۳۹۷ و ۰۵۱۳۸۸۳۴۳۴۷

حوزه‌های عمده مشتریان صنعت پیمانکاری استان

- قطعات خودروهای سبک
- تجهیزات پتروشیمی و پالایشگاهی
- تجهیزات مجتمع های فلزی (فولاد، مس، آلومینیوم و ...)
- تجهیزات نفت و گاز
- قطعات و تجهیزات کشاورزی
- تجهیزات برق و نیروگاهی
- تجهیزات صنایع معدنی و سیمانی
- تجهیزات صنایع نظامی
- قطعات خودروهای سنگین
- قطعات لوازم خانگی
- تجهیزات و سازه های کارخانه ای (خطوط تولید صنایع مختلف)

حوزه‌های صنعتی دارای مزیت در نظام پیمانکاری فرعی براساس کدهای آیسیک ۲ رقمی در سطح ملی

کد ISIC دو رقمی	صنعت
۲۴	ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی
۲۵	ساخت محصولات از لاستیک و پلاستیک
۲۶	ساخت سایر محصولات کانی و غیرفلزی
۲۷	ساخت فلزات اساسی
۲۸	تولید محصولات فلزی فابریکی بجز آهن و...
۲۹	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده
۳۰	تولید ماشین آلات مولد و انتقال برق و...
۳۱	ماشین آلات ودستگاه های برقی
۳۳	ابزارپزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت
۳۴	تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و...
۳۵	زیرساخت های حمل و نقل

خبر

تقویت توانایی صنایع کوچک و متوسط

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی از تسهیل ارتباط بین کارفرمایان و پیمانکاران با هدف توسعه بازارهای داخلی و خارجی خبر داد. به گزارش روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی، مسعود مهدی‌زاده مقدم گفت: مدل توسعه نظام مبادلات پیمانکاری فرعی یکی از روش‌های عمده توسعه صنایع کوچک و متوسط به ویژه در حوزه پیمانکاری صنعتی است. وی افزود: ایده اولیه ایجاد این مرکز در سازمان توسعه صنعتی ملل متحد موسوم به یونیدو از سال ۱۹۷۰ میلادی شکل گرفت و تا سال ۱۹۸۵ به شکل امروزی خود در آمد.

وی ادامه داد: هدف این برنامه تقویت توانایی صنایع کوچک و متوسط برای افزایش تولید و اشتغالزایی آنها، بهبود روابط پیمانکاری در سطوح مختلف صنعتی، حضور پررنگ‌تر صنایع کوچک و متوسط در پروژه‌های پیمانکاری کلان اقتصادی و ملی، به‌روزآوری فرآیندهای فنی و محصولات، مشارکت بهتر صنایع کوچک و متوسط در پروژه‌های برون‌مرزی و پروژه‌های بین‌المللی حوزه پیمانکاری صنعتی و گسترش همکاری با نهادهای بین‌المللی مرتبط با این حوزه بوده‌است.

مهدی‌زاده مقدم عنوان کرد: ایجاد مرکز یا دفتر غیرانتفاعی برای برقراری ارتباط بین پیمانکاران اصلی و فرعی توسط سازمان‌های دولتی یا تشکل‌های بخش خصوصی از راهکارهایی است که می‌تواند در تولید و ارتقاء محصولات صنعتی موثر باشد.

وی اضافه کرد: بر این اساس پیمانکاران فرعی از طریق دفاتر محلی و یا با مراجعه به سامانه مربوطه می‌توانند به معرفی ظرفیت‌ها و توانایی‌های خود بپردازند و پیمانکاران اصلی نیز از طریق آن مناسب‌ترین تامین کننده را برای رفع نیاز خود شناسایی کنند.

وی تأکید کرد: مهمترین ماموریت‌های این مرکز شناسایی، ایجاد و توسعه بازار، تسهیل ارتباطات کارفرمایان و پیمانکاران و توسعه فرآیند پیمان‌سپاری، ارتقاء و توانمندسازی پیمانکاران صنعتی، الگوبرداری از نحوه فعالیت بنگاه‌های صنعتی کوچک و مناسب با کلاس جهانی برای افزایش توان رقابتی بنگاه‌های داخلی است.

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی خاطرنشان کرد: خدمات نظام مبادلات پیمانکاری فرعی به کارفرمایان صنعتی شامل مدیریت بانک اطلاعاتی پیمانکاران برای استفاده کارفرمایان، ایجاد شبکه‌ها و کنسرسیوم‌های صنعتی از بین اعضا، سازماندهی نمایشگاه‌ها، نمایندگی‌های تجاری و بازرگانی، بازارهای داخلی و بین‌المللی برای اعضا، برگزاری رخدادهای صنعتی و مشاوره و آموزش است.

وی عنوان کرد: در حال حاضر مطالعات اولیه برای شناسایی مزیت‌های استانی به انجام رسیده است و برنامه‌های عملیاتی برای این پروژه تدوین و رایزنی با نهادهای پشتیبان برای جلب مشارکت و حمایت مادی و معنوی از این برنامه‌ها در دست اقدام است.

مهدی‌زاده مقدم خاطرنشان کرد: تاکنون ۱۰۳ واحد تولیدی در سامانه SPX ثبت شده است و فعالیت‌های جنبی مانند حضور در نمایشگاه‌های داخلی، تشریح توانمندی‌های پیمانکاری صنعتی استان در نشستهای ملی و جلسات تخصصی matchmaking و همچنین برپایی نمایشگاه تجهیزات و قطعات نفت و گاز جهت تامین از داخل کشور با همکاری شرکت نفت و گاز شرق به انجام رسیده است و انجام مطالعات بازار سایر کشورها، مطالعات الگوبرداری از شرکت‌های موفق پیمانکاری صنعتی، حضور پر رنگ در نمایشگاه‌های خارجی و حمایت سوبسیدی از اعضاء، تشکیل شبکه‌ها و کنسرسیوم‌ها و... از جمله برنامه‌هایی است که در برنامه حمایتی سال آینده از اعضای شبکه SPX دیده شده است.

در پایان گفتنی است مرکز مبادلات و پیمان کاری فرعی IRANSPX با هدف سهولت و دسترسی فعالان بخش صنعت و خدمات برای حضور متقابل پیمانکاران، کارفرمایان و شرکت‌ها با همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی در مشهد تاسیس شده است.